

Warszawa, dnia 28 października 2021 r.

Poz. 1958

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 1 października 2021 r.

w sprawie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych

Na podstawie art. 43 ust. 10 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1941) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kategorie źródeł promieniotwórczych i szczegółowe przesłanki kwalifikowania źródeł promieniotwórczych do tych kategorii;
- 2) poziom zabezpieczeń dla poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych;
- 3) przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, cele zabezpieczeń oraz funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych;
- 4) minimalną zawartość planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych.

§ 2. Kategorie źródeł promieniotwórczych i szczegółowe przesłanki kwalifikowania źródeł promieniotwórczych do tych kategorii są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. W zależności od kategorii źródeł promieniotwórczych ustala się następujące poziomy zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych:

- 1) w przypadku wykonywania działalności ze źródłami promieniotwórczymi, z wyłączeniem działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych – poziom A, B, C i D, przy czym poziom A oznacza najwyższy poziom zabezpieczeń, a poziom D oznacza najniższy poziom zabezpieczeń;
- 2) w przypadku wykonywania działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych – poziom podstawowy i poziom wyższy.

2. Poziom zabezpieczeń dla poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, cele zabezpieczeń oraz funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

2. Minimalna zawartość planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych jest określona w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 1 października 2021 r. (poz. 1958)

Załącznik nr 1

KATEGORIE ŹRÓDEŁ PROMIENIOTWÓRCZYCH I SZCZEGÓLNE PRZESŁANKI KWALIFIKOWANIA
ŹRÓDEŁ PROMIENIOTWÓRCZYCH DO TYCH KATEGORII

Kategoria źródeł promieniotwórczych	Szczegółowe przesłanki kwalifikowania źródeł promieniotwórczych do poszczególnych kategorii źródeł promieniotwórczych
1	2
1	1) działalności polegające na stosowaniu: a) radioizotopowych generatorów termoelektrycznych (RTGs), b) urządzeń do napromieniowania, w szczególności do napromieniowania tkanek i krwi, c) urządzeń do telegammaterapii (bomb kobaltowych), d) urządzeń do telegammaterapii (noży gamma); 2) inne działalności ze źródłami promieniotwórczymi, w których $A/P_2^{1)} \geq 1000$
2	1) działalności polegające na stosowaniu: a) aparatów do radiografii przemysłowej (defektoskopów), b) urządzeń do brachyterapii HDR; 2) inne działalności ze źródłami promieniotwórczymi, w których $1000 > A/P_2^{1)} \geq 10$
3	1) działalności polegające na stosowaniu: a) stacjonarnych mierników przemysłowych, które zawierają źródła wysokoaktywne (HASS), b) sond geofizycznych; 2) inne działalności ze źródłami promieniotwórczymi, w których $10 > A/P_2^{1)} \geq 1$
4	1) działalności polegające na stosowaniu: a) urządzeń do brachyterapii LDR (z wyjątkiem aplikatorów ocznych i źródeł promieniotwórczych aplikowanych na stałe), b) mierników przemysłowych, które nie wykorzystują źródeł wysokoaktywnych, c) densytmetrów izotopowych kości, d) eliminatorów ładunków elektrostatycznych; 2) inne działalności ze źródłami promieniotwórczymi, w których $1 > A/P_2^{1)} \geq 0,01$
5	1) działalności polegające na stosowaniu: a) aplikatorów ocznych i źródeł promieniotwórczych aplikowanych na stałe, b) spektrometrów izotopowych, c) detektorów wychwyty elektronów, d) źródeł promieniotwórczych do spektrometrii Mössbauera, e) źródeł promieniotwórczych kontrolnych do pozytonowej tomografii emisyjnej (PET); 2) inne działalności ze źródłami promieniotwórczymi, w których $0,01 > A/P_2^{1)}$ i $A > P_1^{2)}$

¹⁾ A/P_2 oznacza stosunek aktywności A źródła promieniotwórczego do poziomu progowego aktywności P_2 , określonego dla konkretnego izotopu promieniotwórczego w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1941).

W przypadku gdy naruszenie wspólnej fizycznej bariery bezpieczeństwa (w szczególności zamkniętych drzwi przy wejściu do pracowni lub magazynu źródeł promieniotwórczych) umożliwiłoby dostęp do więcej niż jednego źródła promieniotwórczego, w tym do źródeł promieniotwórczych zawierających różne izotopy promieniotwórcze zgromadzonych w jednym miejscu, stosunek A/P_2 wyznacza się, uwzględniając całkowitą aktywność zgromadzonych źródeł promieniotwórczych, zgodnie ze wzorem:

$$A/P_2 \text{ zgromadzonych źródeł promieniotwórczych} = \sum_n \frac{\sum_i A_{i,n}}{P_{2,n}}$$

gdzie:

$A_{i,n}$ – aktywność każdego pojedynczego źródła i izotopu promieniotwórczego n

$P_{2,n}$ – wartość P_2 dla izotopu promieniotwórczego n określona w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

²⁾ P_1 oznacza poziom progowy aktywności określony dla konkretnego izotopu promieniotwórczego w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

Załącznik nr 2

POZIOM ZABEZPIECZEŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII ŹRÓDEŁ PROMIENIOTWÓRCZYCH

Kategoria źródeł promieniotwórczych	Poziom zabezpieczeń	
	w przypadku wykonywania działalności ze źródłami promieniotwórczymi, z wyłączeniem wykonywania działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych	w przypadku wykonywania działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych
1	A	wyższy
2	B	
3	C	podstawowy
4	D	
5		

**PRZEDSIĘWZIĘCIA ORGANIZACYJNE I TECHNICZNE ZABEZPIECZEŃ ŹRÓDEŁ
PROMIENIOTWÓRCZYCH, CELE ZABEZPIECZEŃ ORAZ FUNKCJE ZABEZPIECZEŃ ŹRÓDEŁ
PROMIENIOTWÓRCZYCH**

Tabela 1

Poziom zabezpieczeń A

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Wykrywanie	natychmiastowe wykrywanie nieuprawnionego dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego	elektroniczny system wykrywający przebywanie osób nieuprawnionych w danej lokalizacji lub ciągła obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez personel
	natychmiastowe wykrywanie próby uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych, w tym próby podjętej przez osobę uprawnioną do dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego	
	natychmiastowa ocena wykrycia próby nieuprawnionego dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, próby uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych, w tym próby nieuprawnionego usunięcia źródła promieniotwórczego przez osobę uprawnioną do dostępu do źródła promieniotwórczego	urządzenia do zdalnej obserwacji lub ciągła obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez personel
	wykrywanie utraty źródła promieniotwórczego za pomocą weryfikacji	codzienna weryfikacja za pomocą środków takich, jak: kontrola fizyczna (w szczególności sprawdzenie plomb zabezpieczających, wykonanie pomiarów dozymetrycznych) lub wykorzystanie urządzenia do zdalnej obserwacji
Opóźnianie	opóźnienie po wykryciu pozwalające na niedopuszczenie przez personel reagowania do uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	system składający się z co najmniej dwóch barier (w szczególności ścian, klatek, krat, sejfów, zamków), które razem zapewniają wystarczające opóźnienie, by umożliwić działanie personelu reagowania lub właściwych służb
Reagowanie	natychmiastowa informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	szybkie, pewne i różne środki komunikacji (w szczególności telefony stacjonarne, komórkowe, radia, przycisk alarmowy antynapadowy)
	natychmiastowa reakcja w celu uniemożliwienia utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	zapewnienie możliwości natychmiastowej interwencji przez właściwe służby lub odpowiednio wyposażony i wyszkolony personel reagowania, udokumentowanej w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych

Zarządzanie ochroną	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego oraz dostępu do informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury określające sposób i warunki nadawania i cofania uprawnień dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego oraz do informacji podlegających szczególnej ochronie, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowanie szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień
	kontrola dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, która umożliwia dostęp do źródła promieniotwórczego tylko osobom uprawnionym	procedury określające przyznawanie i cofanie uprawnień, weryfikacja uprawnień, identyfikacja i weryfikacja osób, które otrzymały dostęp do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, w szczególności za pomocą zamka obsługiwane go czytnikiem kart magnetycznych i kodem PIN
	określenie i ochrona informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury umożliwiające odróżnianie informacji podlegających szczególnej ochronie oraz wprowadzenie odpowiednich środków ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem takich informacji
	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia
	zapewnienie możliwości zarządzania zdarzeniami w zakresie utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury reagowania w scenariuszach zdarzeń zagrażających utrzymaniu poziomu zabezpieczenia
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych

Tabela 2

Poziom zabezpieczeń B

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, z wyłączeniem przenośnych źródeł promieniotwórczych stosowanych podczas prowadzenia prac w terenie	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń przenośnych źródeł promieniotwórczych stosowanych podczas prowadzenia prac w terenie
Wykrywanie	natychmiastowe wykrywanie nieuprawnionego dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego	elektroniczny system wykrywający przebywanie osób nieuprawnionych w danej lokalizacji lub ciągła obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez personel	obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez dwie osoby

	wykrywanie próby uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	cotygodniowa weryfikacja za pomocą kontroli fizycznej (w szczególności sprawdzenie plomb zabezpieczających, wykonanie pomiarów dozymetrycznych) lub wykorzystanie urządzenia do zdalnej obserwacji	obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez dwie osoby
	natychmiastowa ocena wykrycia próby nieuprawnionego dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, próby uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	urządzenia do zdalnej obserwacji lub ciągła obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez personel	obserwacja wzrokowa przeprowadzana przez personel
	wykrywanie utraty źródła promieniotwórczego za pomocą weryfikacji	cotygodniowa weryfikacja za pomocą środków takich, jak: kontrola fizyczna (w szczególności sprawdzenie plomb zabezpieczających), wykonanie pomiarów dozymetrycznych lub wykorzystanie urządzenia do zdalnej obserwacji	codzienna weryfikacja po zakończeniu pracy ze źródłem promieniotwórczym w terenie
Opóźnianie	opóźnienie minimalizujące prawdopodobieństwo uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	system składający się z co najmniej dwóch barier (w szczególności ścian, klatek, krat, sejfów, zamków), które razem zapewniają wystarczające opóźnienie, by umożliwić rozpoczęcie działań przez personel reagowania lub właściwe służby	przymocowanie urządzenia do nieruchomego obiektu, o ile to możliwe
Reagowanie	natychmiastowa informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	szybkie, pewne i różne środki komunikacji (w szczególności telefony stacjonarne, komórkowe, radia, przycisk alarmowy – antynapadowy)	dwie osoby, każda wyposażona w niezależne środki komunikacji
	natychmiastowa reakcja w celu przerwania działań prowadzących do utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	zapewnienie możliwości natychmiastowego rozpoczęcia interwencji przez właściwe służby lub odpowiednio wyposażony i wyszkolony personel reagowania, udokumentowanej w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	natychmiastowe powiadomienie właściwego wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego

Zarządzanie ochroną	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego oraz dostępu do informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury określające sposób i warunki nadawania oraz cofania uprawnień dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego oraz do informacji podlegających szczególnej ochronie, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowanie szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień		
	kontrola dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, która umożliwia dostęp do źródła promieniotwórczego tylko osobom uprawnionych	identyfikacja i weryfikacja osób, które otrzymały dostęp do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego w szczególności za pomocą zamka obsługiwanego czytnikiem kart magnetycznych i kodem PIN	procedury kontroli dostępu do obszaru, na którym stosowane jest źródło promieniotwórcze	
	określenie i ochrona informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury umożliwiające odróżnianie informacji podlegających szczególnej ochronie oraz wprowadzenie odpowiednich środków ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem takich informacji		
	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia		
	zapewnienie możliwości zarządzania zdarzeniami w zakresie utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury reagowania w scenariuszach zdarzeń zagrażających utrzymaniu poziomu zabezpieczenia		
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych		

Tabela 3

Poziom zabezpieczeń C

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Wykrywanie	wykrywanie uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	obserwacja
	wykrywanie utraty za pomocą weryfikacji	comiesięczna weryfikacja za pomocą kontroli fizycznej (w szczególności sprawdzenie plomb zabezpieczających, wykonanie pomiarów dozymetrycznych) lub wykorzystanie urządzenia do zdalnej obserwacji

Opóźnianie	opóźnienie zmniejszające prawdopodobieństwo uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	jedna bariera (w szczególności kraty, osłona źródła promieniotwórczego) lub obserwacja przez personel
Reagowanie	natychmiastowa informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	szybkie, pewne i różne środki komunikacji, takie jak telefony stacjonarne, komórkowe, radia, przycisk alarmowy – antynapadowy
	wprowadzenie działań przewidzianych w planie zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych na wypadek utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury określające konieczne działania zgodnie z planem zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Zarządzanie ochroną	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego oraz dostępu do informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury określające sposób i warunki nadawania i cofania uprawnień dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego oraz do informacji podlegających szczególnej ochronie, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowanie szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień
	kontrola dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, która umożliwia dostęp do źródła promieniotwórczego tylko osobom uprawnionych	identyfikacja i weryfikacja osób, które otrzymały dostęp do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego w szczególności za pomocą zamka obsługiwane go czytnikiem kart magnetycznych i kodem PIN
	określenie i ochrona informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury umożliwiające odróżnianie informacji podlegających szczególnej ochronie oraz wprowadzenie odpowiednich środków ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem takich informacji
	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia
	zapewnienie możliwości zarządzania zdarzeniami w zakresie utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury reagowania w scenariuszach zdarzeń zagrażających utrzymaniu poziomu zabezpieczenia
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych

Tabela 4

Poziom zabezpieczeń D

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Wykrywanie	Wykrywanie i ocena uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	coroczna kontrola sposobu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych przed utratą, uszkodzeniem, kradzieżą lub dostaniem się w ręce osób nieuprawnionych
	wykrywanie utraty za pomocą weryfikacji	coroczna weryfikacja za pomocą kontroli fizycznej (w szczególności sprawdzenie plomb zabezpieczających, wykonanie pomiarów dozymetrycznych) lub wykorzystanie urządzenia do zdalnej obserwacji
Opóźnianie	opóźnienie zmniejszające prawdopodobieństwo uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	jedna bariera fizyczna (zamykane pomieszczenie lub osłona źródła promieniotwórczego)
Reagowanie	informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	co najmniej jeden, pewny środek komunikacji
	wprowadzenie działań przewidzianych w planie zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych w przypadku utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury określające konieczne działania zgodnie z planem zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Zarządzanie ochroną	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego	procedury określające sposób i warunki nadawania i cofania uprawnień dostępu do chronionej lokalizacji źródła promieniotwórczego, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowania szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień
	kontrola dostępu do chronionego źródła promieniotwórczego, która umożliwia dostęp do źródła promieniotwórczego tylko osobom uprawnionych	lista osób uprawnionych do pobrania źródła promieniotwórczego lub dostępu do lokalizacji źródła promieniotwórczego
	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia
	zapewnienie możliwości zarządzania zdarzeniami w zakresie utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury reagowania w scenariuszach zdarzeń zagrażających utrzymaniu poziomu zabezpieczenia
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych

Tabela 5

Poziom zabezpieczeń – wyższy

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Wykrywanie	natychmiastowe wykrycie próby nieuprawnionego dostępu do źródła promieniotwórczego	stały nadzór osoby fizycznej, oględziny środka transportu i przesyłki w czasie transportu, w tym planowanych i nieplanowanych postojów, oraz po jej dostarczeniu (w szczególności kontrola plomb zabezpieczających, przeprowadzenie pomiarów dozymetrycznych)
	natychmiastowa ocena wykrycia próby nieuprawnionego dostępu do źródła promieniotwórczego	bezpośrednia obserwacja przez personel, kontrola fizyczna (w szczególności kontrola plomb zabezpieczających, przeprowadzenie pomiarów dozymetrycznych)
	wykrywanie utraty za pomocą weryfikacji	systemy lub urządzenia wykrywające i śledzące ruch środków transportu, przeprowadzenie pomiarów dozymetrycznych
Opóźnianie	opóźnienie minimalizujące prawdopodobieństwo nieuprawnionego usunięcia źródła promieniotwórczego	dwie bariery (środek transportu i osłona źródła promieniotwórczego), mocowanie opakowania transportowego źródła promieniotwórczego do środka transportu oraz urządzenia zapobiegające utracie środka transportu
Reagowanie	natychmiastowa informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	szybkie, pewne i różne środki komunikacji, takie jak telefony komórkowe, radia
	natychmiastowa reakcja w celu udaremnienia utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	zapewnienie możliwości natychmiastowego rozpoczęcia interwencji przez właściwe służby lub odpowiednio wyposażony i wyszkolony personel reagowania, udokumentowanej w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych
Zarządzanie ochroną	identyfikacja nadawcy i odbiorcy źródła promieniotwórczego	identyfikatory personelu odpowiedzialnego za transport, kontrola uprawnień nadawcy i odbiorcy źródła promieniotwórczego
	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego	procedury określające sposób i warunki nadawania oraz cofania uprawnień dostępu do źródła promieniotwórczego, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowanie szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień
	określenie i ochrona informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury umożliwiające odróżnianie informacji podlegających szczególnej ochronie oraz wprowadzenie odpowiednich środków ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem takich informacji

	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia oraz sposób minimalizacji zagrożenia
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, zapewnienie możliwości natychmiastowej komunikacji z nadawcą i odbiorcą przesyłki

Tabela 6

Poziom zabezpieczeń – podstawowy

Funkcje zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Cele zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	Przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych
Wykrywanie	wykrycie nieuprawnionego dostępu do źródła promieniotwórczego	ogłędziny środka transportu i przesyłki w czasie transportu oraz po jej dostarczeniu (w szczególności kontrola plomb zabezpieczających, przeprowadzenie pomiarów dozymetrycznych)
	wykrywanie utraty za pomocą weryfikacji	kontrola fizyczna, pomiary dozymetryczne, plomby zabezpieczające
Opóźnianie	opóźnienie zmniejszające prawdopodobieństwo nieuprawnionego dostępu do źródła promieniotwórczego osób nieuprawnionych	jedna bariera (środek transportu lub opakowanie transportowe źródła promieniotwórczego), urządzenia zapobiegające utracie środka transportu
Reagowanie	natychmiastowa informacja dla personelu reagowania lub właściwych służb	szybkie, pewne i różne środki komunikacji, takie jak telefony komórkowe, radia
	wprowadzenie działań przewidzianych w zakładowym planie postępowania awaryjnego w przypadku utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych	procedury określające konieczne działania zgodnie z zakładowym planem postępowania awaryjnego
Zarządzanie ochroną	identyfikacja nadawcy i odbiorcy źródła promieniotwórczego	identyfikatory personelu odpowiedzialnego za transport, kontrola uprawnień nadawcy i odbiorcy źródła promieniotwórczego
	nadawanie uprawnień w zakresie samodzielnego dostępu do źródła promieniotwórczego	procedury określające sposób i warunki nadawania i cofania uprawnień dostępu do źródła promieniotwórczego, szkolenia z zakresu zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, dokumentowanie szkoleń oraz nadawania i cofania uprawnień

	określenie i ochrona informacji podlegających szczególnej ochronie	procedury umożliwiające odróżnianie informacji podlegających szczególnej ochronie oraz wprowadzenie odpowiednich środków ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem takich informacji
	opracowanie planu zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych	plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych, który określa sposób reagowania na poszczególne przypadki (sytuacje) zagrożenia oraz sposób minimalizacji zagrożenia
	wprowadzenie systemu zawiadamiania o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych	procedury natychmiastowego informowania właściwych służb o zdarzeniach w zakresie naruszenia zasad zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, zapewnienie możliwości natychmiastowej komunikacji z nadawcą i odbiorcą przesyłki

MINIMALNA ZAWARTOŚĆ PLANU ZABEZPIECZENIA ŹRÓDEŁ PROMIENIOTWÓRCZYCH

1. Plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych w przypadku wykonywania działalności ze źródłami promieniotwórczymi zakwalifikowanymi do 1, 2 lub 3 kategorii, z wyłączeniem wykonywania działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych, zawiera co najmniej:
  - 1.1. opis źródła promieniotwórczego, jego kategoryzację i określenie działalności wykonywanej ze źródłem promieniotwórczym;
  - 1.2. opis środowiska, budynku lub obiektu, w którym źródło promieniotwórcze jest stosowane lub przechowywane, oraz, jeżeli istnieje taka potrzeba, schemat obiektu i systemu zabezpieczenia;
  - 1.3. wskazanie lokalizacji budynku lub obiektu względem obszarów dostępnych dla ludności;
  - 1.4. opis zdarzeń zagrażających osiągnięciu zaplanowanego poziomu zabezpieczenia;
  - 1.5. procedury opisujące działania podejmowane przez pracowników lub personel reagowania w odpowiedzi na scenariusze zdarzeń zagrażających utrzymaniu danego poziomu zabezpieczenia;
  - 1.6. cele planu zabezpieczenia dla konkretnego budynku lub obiektu uwzględniające zaplanowany poziom zabezpieczeń źródeł promieniotwórczych, w tym:
    - 1.6.1. działania mające zapobiec utracie, uszkodzeniu, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostaniu się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych;
    - 1.6.2. rodzaj wymaganej kontroli lub atestacji wyposażenia pomocniczego;
    - 1.6.3. opis wyposażenia i terenu podlegającego zabezpieczeniu;
  - 1.7. wskazanie zastosowanych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń, w tym zapewniających nadzór, kontrolę dostępu, wykrywanie, opóźnianie, reagowanie i komunikację;
  - 1.8. opisy przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1.7, umożliwiające dokonanie oceny jakości i skuteczności tych przedsięwzięć przeciwko potencjalnemu zagrożeniu;
  - 1.9. procedury dotyczące zabezpieczenia przenośnych źródeł promieniotwórczych stosowanych podczas prowadzenia prac w terenie, o ile prace takie są prowadzone;
  - 1.10. wskazanie zastosowanych środków administracyjnych, w tym:
    - 1.10.1. ról i obowiązków związanych z zabezpieczeniem, wyznaczonych dla kierownika jednostki organizacyjnej, personelu i innych osób;
    - 1.10.2. rutynowych i nierutynowych działań, w szczególności w zakresie ewidencjonowania źródeł promieniotwórczych, lub odesłanie do dokumentu zawierającego informacje o tych działaniach i systemie ewidencji;
    - 1.10.3. przyjętych sposobów konserwacji i sprawdzania wyposażenia;
    - 1.10.4. stosowanej ochrony informacji podlegających szczególnej ochronie;
    - 1.10.5. środków ochrony informacji zawartych w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
    - 1.10.6. metod upoważniania do dostępu;
    - 1.10.7. szkoleń pracowników w zakresie podstawowych zasad zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
    - 1.10.8. procedur zabezpieczania kluczy;
  - 1.11. procedury odnoszące się do podwyższonego poziomu zagrożenia;
  - 1.12. tryb okresowej oceny skuteczności planu i jego odpowiedniej aktualizacji.
2. Plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych w przypadku wykonywania działalności ze źródłami promieniotwórczymi zakwalifikowanymi do 4 lub 5 kategorii, z wyłączeniem wykonywania działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych, zawiera co najmniej:
  - 2.1. opis źródła promieniotwórczego, jego kategoryzację i określenie działalności wykonywanej ze źródłem promieniotwórczym;
  - 2.2. opis środowiska, budynku lub obiektu, w którym źródło promieniotwórcze jest stosowane lub przechowywane, oraz, jeżeli istnieje taka potrzeba, schemat obiektu i systemu zabezpieczenia;
  - 2.3. wskazanie lokalizacji budynku lub obiektu względem obszarów dostępnych dla ludności;
  - 2.4. opis zdarzeń zagrażających osiągnięciu zaplanowanego poziomu zabezpieczenia;
  - 2.5. procedury opisujące działania podejmowane przez pracowników lub personel reagowania w odpowiedzi na scenariusze zdarzeń zagrażających utrzymaniu danego poziomu zabezpieczenia;

- 2.6. cele planu zabezpieczenia dla konkretnego budynku lub obiektu;
  - 2.7. wskazanie zastosowanych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń;
  - 2.8. wskazanie zastosowanych środków administracyjnych, w tym:
    - 2.8.1. ról i obowiązków związanych z zabezpieczeniem, wyznaczonych dla kierownika jednostki organizacyjnej, personelu i innych osób;
    - 2.8.2. rutynowych i nierutynowych działań, w szczególności w zakresie ewidencjonowania źródeł promieniotwórczych, lub odesłanie do dokumentu zawierającego informacje o tych działaniach i systemie ewidencji;
    - 2.8.3. przyjętych sposobów konserwacji i sprawdzania wyposażenia;
  - 2.9. procedury odnoszące się do podwyższonego poziomu zagrożenia;
  - 2.10. tryb okresowej oceny skuteczności planu i jego odpowiedniej aktualizacji.
3. Plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych w przypadku działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych zakwalifikowanych do 1, 2 lub 3 kategorii zawiera co najmniej:
    - 3.1. opis źródła promieniotwórczego i jego kategoryzację;
    - 3.2. podział obowiązków w zakresie zabezpieczenia transportowanych źródeł promieniotwórczych;
    - 3.3. opis operacji wykonywanych podczas transportu oraz ich ocenę z punktu widzenia możliwości utraty, uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych;
    - 3.4. opis działań mających na celu:
      - 3.4.1. unikanie stałych harmonogramów przewozów;
      - 3.4.2. planowanie tras przewozów w taki sposób, aby uniknąć obszarów klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego lub innych zagrożeń, w tym planowanie tras alternatywnych;
      - 3.4.3. ograniczenie do niezbędnego minimum czasu, w którym źródło promieniotwórcze znajduje się w transporcie;
      - 3.4.4. ograniczenie do niezbędnego minimum liczby osób posiadających dokładne informacje o transporcie i środkach bezpieczeństwa stosowanych w transporcie;
      - 3.4.5. wykluczenie sytuacji pozostawienia źródeł promieniotwórczych bez nadzoru dłużej, niż jest to absolutnie konieczne;
      - 3.4.6. zastosowanie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń przy czasowym magazynowaniu źródeł promieniotwórczych w transporcie oraz w czasie planowanych i nieplanowanych postojów;
      - 3.4.7. kontrolę zabezpieczeń środków transportu i zapewnienie, że środki te są sprawne podczas transportu;
      - 3.4.8. monitorowanie lokalizacji środka transportu;
      - 3.4.9. zawiadamianie z odpowiednim wyprzedzeniem odbiorcy przesyłki o sposobie transportu i przewidywanej dacie odbioru oraz potwierdzanie przez odbiorcę zdolności i gotowości do odbioru przesyłki w przewidywanym terminie;
      - 3.4.10. ustalanie miejsc przekazywania przesyłki i odpowiedzialności za bezpieczeństwo przesyłki;
      - 3.4.11. ustalanie statusu przesyłek, które nie zostały dostarczone wskazanemu odbiorcy w ustalonym terminie;
      - 3.4.12. zapewnianie natychmiastowej komunikacji z nadawcą, odbiorcą, odpowiednimi służbami albo personelem reagowania;
    - 3.5. procedury opisujące działania podejmowane przez pracowników jednostki organizacyjnej (lub innej jednostki, której zlecono zadania związane z zabezpieczeniem) w odpowiedzi na scenariusze zdarzeń zagrażających utrzymaniu danego poziomu zabezpieczenia oraz niezbędne do tych działań wyposażenie;
    - 3.6. wskazanie zastosowanych środków administracyjnych obejmujących:
      - 3.6.1. pisemne instrukcje dla personelu odpowiedzialnego za konkretny transport dotyczące wymaganych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń oraz postępowania w przypadku zdarzenia podczas transportu;
      - 3.6.2. metody upoważniania do dostępu do źródła promieniotwórczego;
      - 3.6.3. stosowanie ochrony informacji podlegających szczególnej ochronie;
      - 3.6.4. środki ochrony informacji zawartych w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
      - 3.6.5. szkolenie pracowników w zakresie podstawowych zasad zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
    - 3.7. procedurę okresowej oceny skuteczności planu i jego odpowiedniej aktualizacji.

4. Plan zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych w przypadku działalności polegającej na transporcie źródeł promieniotwórczych zakwalifikowanych do 4 lub 5 kategorii zawiera co najmniej:
  - 4.1. opis źródła promieniotwórczego i jego kategoryzację;
  - 4.2. podział obowiązków w zakresie zabezpieczenia transportowanych źródeł promieniotwórczych;
  - 4.3. opis operacji wykonywanych podczas transportu oraz ich ocenę z punktu widzenia możliwości uszkodzenia, kradzieży źródła promieniotwórczego lub dostania się źródła promieniotwórczego w ręce osób nieuprawnionych;
  - 4.4. opis zdarzeń zagrażających osiągnięciu zaplanowanego poziomu zabezpieczenia;
  - 4.5. procedury opisujące działania podejmowane przez pracowników w odpowiedzi na scenariusze zdarzeń zagrażających utrzymaniu danego poziomu zabezpieczenia;
  - 4.6. cele planu zabezpieczenia;
  - 4.7. wskazanie zastosowanych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń;
  - 4.8. wskazanie zastosowanych środków administracyjnych obejmujących:
    - 4.8.1. pisemne instrukcje dla personelu odpowiedzialnego za konkretny transport dotyczące wymaganych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczeń oraz postępowania w przypadku zdarzenia podczas transportu;
    - 4.8.2. metody upoważniania do dostępu do źródła promieniotwórczego;
    - 4.8.3. stosowanie ochrony informacji podlegających szczególnej ochronie;
    - 4.8.4. środki ochrony informacji zawartych w planie zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
    - 4.8.5. szkolenie pracowników w zakresie podstawowych zasad zabezpieczenia źródeł promieniotwórczych;
  - 4.9. procedury odnoszące się do podwyższonego poziomu zagrożenia;
  - 4.10. wskazanie trybu okresowej oceny skuteczności planu i jego odpowiedniej aktualizacji.